

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՄՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

___ Օտար լեզուների և գրականության ___
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Թ.Վ.Թադևոսյան
/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 16

« 15 » _____ 05 _____ 2023 թ.

ՕԼԳ/բ-039 «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանություն» ___

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ _____ Անգլերեն լեզու և գրականություն _____

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ ---« Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական
տիպաբանություն»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _____ բակալավր _____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ _____ Օտար լեզուների և գրականության _____

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ _____ հեռակա _____

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ _____ հեռակա _____ 3-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ _____

Դասախոս՝ _____ Նունե Մարիկյան _____

/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե _____ nune00010900@rambler.ru _____

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում

«Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանություն» դասընթացը կարևորվում է օտարալեզու լեզվաբանության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում

Սույն ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է բակալավրի հիմնական ծրագրով կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջներին համապատասխան:

3

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները

2.1 Դասընթացի նպատակն է

- ☐ Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- ☐ Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- ☐ Զուգադրելու և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:

2.2 Դասընթացի խնդիրներն են

- ☐ Սովորեցնել «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» տեսական հիմքերը:
- ☐ Բացատրել «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» օրինաչափությունները:
- ☐ Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- ☐ Սովորեցնել ուսանողներին կատարել զուգադրական հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:

Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել լեզուների զուգադրական համեմատությունների առանձնահատկությունները «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» համատեքստում

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների մասնագիտական բլոկի (Հնչյունաբանություն, Քերականություն, Բառագիտություն) առարկաներից համապատասխան գիտելիքների և դրանց առանձին ենթաշերտերի ակնարկային

համեմատություններ կատարելու հմտությունների առկայությունը

4. 3. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները

«Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- իմանա «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» տեսական հիմունքները,
- իմանա «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» ուսումնասիրման մեթոդական հիմքերը
- կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- տիրապետի «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» հետազոտության մեթոդներին,
- կարողանա «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների

«Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանություն» դասընթացը կարևորվում է նրանով, որ ցանկացած օտար լեզվի ուսուցում, ցանկացած թարգմանչական աշխատանքի կատարում անհնարին է առանց սովորողի մայրենիի հետ դրա ուղղակի զուգադրման:

«Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և Լեզվաբանության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Շնորհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ ?/ընդհանուր ժամաքանակ 10)	կրեդիտ/ ժամ	կրեդիտ/ ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		4
Գործնական աշխատանք		6
Մեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		?
Ընդամենը		?
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		ստուգարք

7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները

- Գործնական պարապմունք
- Ինքնուրույն աշխատանք

8. Դասավանդման մեթոդներ

- գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք
- գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք

9. Ուսումնառության մեթոդները

- թիմային քննարկում
- աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում
- հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

10. Ինտեգրացիոն համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը

h/ h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		ըսվելուտողխոտոն նեղվոտ	ճյուղխոտոն ոտխոտոն	ճյուտոտոլՇո խոտոտոն	ճյուտոտոլՇո ոտխոտոն	ճյուտոտոլՇո ոտխոտոն
1.	The main sections of linguistic Typology // Levels of typological investigation // Methods of typological investigation // Comparative typology of native and foreign languages Typology of the phonetic and phonological systems // The typological characterization of the systems of phonemes in E//A Principal ways of word-formation in E//A //The typological characterization of words in E//A	2				
2.	The noun. The grammatical categories of the noun in E//A The verb. The grammatical category of voice in E/ The agreement of the predicate with the subject in E//A	2				
3.	seminar			2		
4.	seminar			2		
5.	seminar			2		
Ընդամենը				10		

11. Ընդամենաամբողջական գրականության ապահովման քարտ

h/ h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի

Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Վ.Գ. Առաքելյան և մյուսներ// Ժամանակակից հայոց լեզու	Երևան, 1979
2.	V.A. Vassilyev // English Phonetics	Moscow, 1970
3.	Аракин В. Д., // Сравнительная типология английского и русского языков	Москва, 1979
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Y. Mkhitaryan & Astghik Chubaryan // Theoretical English Grammar	Yerevan 2008
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	Internet sources	

12.

12.3 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1	The Contrastive Study of Definite//Indefinite Articles in E//A		Ռեֆերատ Presentation	Հունվար	բանավոր// գրավոր// ինտերակտիվ	Internet sources Y. Mkhitaryan & Astghik Chubaryan // Theoretical English Grammar
2	The Comparative Study of Adjectives in E//A		Ռեֆերատ Presentation	Հունվար	բանավոր// գրավոր// ինտերակտիվ	Internet sources Аракин В. Д., // Сравнительная типология английского и русского языков

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Համակարգչային սարքավորումներ, հուսալի ինտերնետ կապ

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի²:

14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը

²«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

գումարային 40 միավոր,

- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
- Սույն դասընթացը ամփոփվում է ստուգարքով՝ կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.2. Հարցաշար

Revision Tests--

14.3. Գնահատման չափանիշներ

- Գործնական աշխատանքներ
- Ինքնուրույն աշխատանքներ
- Ընթացիկ ստուգումներ

			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	30
	Ինքնուրույն	?		
	Ընդամենը	?		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	☑ Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին: ☑ Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ: ☑ Զուգադրելու և վերլուծելու ունակությունների ձևավորում ուսանողների կողմից:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	«Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողից ակնկալվող ակնկալվող վերջնարդյունքներն են. • իմանա «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության բանության» տեսական հիմունքները, • իմանա «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» ուսումնասիրման մեթոդական հիմքերը • կարողանա ձևավորել տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • տիրապետի «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» հետազոտության մեթոդներին, • կարողանա «Հայոց և անգլերեն լեզուների համեմատական տիպաբանության» շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:			
Դասընթացի բովանդակությունը	Դասախոսություններ----- 1. The main sections of linguistic Typology // Levels of typological investigation // Methods of typological investigation // Comparative typology of native and foreign languages Typology of the phonetic and phonological systems // The typological characterization of the systems of phonemes in E//A Principal ways of word-formation in E//A //The typological characterization of words in E//A ***** 2. The noun. The grammatical categories of the noun in E//A			

	The verb. The grammatical category of voice in E/A. The agreement of the predicate with the subject in E//A
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	• Գործնական աշխատանքներ • Ինքնուրույն աշխատանքներ • Ընթացիկ ստուգումներ
Գրականություն	<u>Պարտադիր-</u> 1. Վ.Դ. Առաքելյան և մյուսներ// Ժամանակակից հայոց լեզու Երևան, 1979 2. V.A. Vassilyev // English Phonetics Moscow, 1970 3. Аракин В. Д., // Сравнительная типология английского и русского языков Москва, 1979 <u>Լրացուցիչ-</u> Y. Mkhitaryan & Astghik Chubaryan // Theoretical English Grammar, Yerevan 2008